

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін
та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету
Міністрів України»

I. Визначення проблеми

Відповідно до частин четвертої та шостої статті 319 Митного кодексу України контроль за переміщенням через митний кордон України окремих видів товарів, що проводиться іншими державними органами (санітарно-епідеміологічний, ветеринарно-санітарний, фітосанітарний, екологічний, радіологічний, контроль за переміщенням культурних цінностей та інші види державного контролю), здійснюється за принципом «єдиного вікна» відповідно до міжнародної практики та рекомендацій міжнародних організацій із застосуванням єдиної з органами доходів і зборів інформаційно-телекомунікаційної системи.

Отже, перша проблема, що потребує врегулювання і на вирішення якої спрямовано цей проект акта, це затвердження/оновлення Кабінетом Міністрів України вичерпних переліків товарів (з описом та кодом згідно з УКТ ЗЕД), що підлягають державному контролю (у тому числі в формі попереднього документального контролю) у разі переміщення їх через митний кордон України, а також удосконалення порядку здійснення попереднього документального контролю.

Друга проблема – відсутність правового підґрунтя для реалізації положень Закону України від 18.05.2017 № 2042-VIII «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» (далі – Закон № 2042), який визначає правові та організаційні засади здійснення державного контролю перевірки дотримання операторами ринку законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин, а також законодавства про побічні продукти тваринного походження під час ввезення (пересилання) таких побічних продуктів на митну територію України.

Варто зазначити, що Закон № 2042 було прийнято з метою гармонізації законодавства України відповідно до регламентів ЄС № 854/2004, № 882/2004, № 669/2009 та Директиви Ради ЄС № 97/78/ЕС.

Третя проблема – обов'язкова сертифікація під час переміщення товарів через митний кордон України та необхідність отримання громадянами індивідуальної ліцензії на вивезення фізичною особою за межі України банківських металів.

Таким чином, з метою приведення актів Кабінету Міністрів України у відповідність із Законом № 2042, а також спрощення ведення суб'єктами

господарювання зовнішньоекономічної діяльності виникла необхідність внесення змін до нормативно-правових актів, які стосуються особливостей здійснення державних видів контролю під час митного контролю та митного оформлення товарів.

1. Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	

** питома вага суб'єктів малого підприємництва вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу.*

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючого регуляторного акта, оскільки він не відповідає актам вищої юридичної сили.

II. Цілі державного регулювання

Метою розробки проекту акта є:

- дерегуляція дозвільних процедур для громадян та бізнесу, зокрема відмова від обов'язкової сертифікації під час переміщення товарів через митний кордон України та необхідності отримання громадянами індивідуальної ліцензії на вивезення фізичною особою за межі України банківських металів;

- створення правового підґрунтя для можливості здійснення Держпродспоживслужбою контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, введеного Законом № 2042, в тому числі із застосуванням Порядку інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом «єдиного вікна» з використанням електронних засобів передачі інформації (далі – система «єдиного вікна»), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2016 р. № 364;

- вдосконалення процедури застосування попередніх митних декларацій (митні декларації типу EA) у разі використання системи «єдиного вікна», шляхом надання можливості суб'єктам ЗЕД вносити до системи та коригувати

орієнтовні дату та час можливого огляду (інспектування) товарів у пункті пропуску;

- надання можливості перегляду уповноваженими посадовими особами електронних повідомлень з відомостями про товари та здійснення заходів державного контролю до прибуття товарів на митну територію України;

- зобов'язання контролюючих органів вносити електронні відмітки про здійснення державних видів контролю в найкоротший можливий строк, але не більше ніж 30 хвилин з моменту його завершення;

- перегляд переліку підконтрольних товарів у зв'язку із набранням чинності Законом № 2042 (*виключення харчових продуктів, кормів та побічних продуктів тваринного походження, сіна та соломи, медичних виробів, лікарських засобів, зареєстрованих в Україні з переліку товарів, на які розповсюджуються ветеринарно-санітарний та санітарно-епідеміологічний види державного контролю*);

- спрощення процедури здійснення фітосанітарного контролю дерев'яного пакувального матеріалу (*палет, ящиків тощо*), якщо товари, що вивозяться, не є об'єктами регулювання або країна-імпортер не вимагає супроводження об'єктів регулювання фітосанітарними документами під час експорту та реекспорту з України;

- удосконалення процедури здійснення державного контролю у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та у сфері ветеринарної медицини шляхом створення електронних ветеринарних документів на ввезення та/або загальних документів на ввезення;

- скорочення переліку документів/відомостей, необхідних для здійснення органами доходів і зборів попереднього документального контролю харчових продуктів під час їх ввезення на митну територію України, крім транзиту (*в частині надання органам доходів і зборів міжнародного санітарного сертифікату для здійснення санітарно-епідеміологічного контролю та реквізитів дозволу на ввезення в Україну об'єктів ветеринарно-санітарного контролю у випадках, визначених статтею 83 Закону України «Про ветеринарну медицину» для здійснення ветеринарно-санітарного контролю*), тощо;

- уточнення переліку документів, які подаються автомобільними перевізниками у разі перевезення небезпечних вантажів;

- запровадження алгоритму дій у разі тимчасового виходу з ладу комплексів автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>Внести зміни до постанов Кабінету Міністрів України:</p> <p>від 5 жовтня 2011 р. № 1030 «Деякі питання здійснення попереднього документального контролю в пунктах пропуску через державний кордон України»;</p> <p>від 5 жовтня 2011 р. № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України»;</p> <p>від 21 травня 2012 р. № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними»;</p> <p>від 21 травня 2012 р. № 436 «Про затвердження переліків товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України»;</p> <p>від 25 травня 2016 р. № 364 «Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю».</p>
Альтернатива 2	<p>Залишити без змін постанови Кабінету Міністрів України:</p> <p>від 5 жовтня 2011 р. № 1030 «Деякі питання здійснення попереднього документального контролю в пунктах пропуску через державний кордон України»;</p> <p>від 5 жовтня 2011 р. № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України»;</p> <p>від 21 травня 2012 р. № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними»;</p> <p>від 21 травня 2012 р. № 436 «Про затвердження переліків товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України»;</p> <p>від 25 травня 2016 р. № 364 «Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю».</p>

** інших альтернативних способів досягнення основної мети, ніж прийняття зазначеного регуляторного акта, не існує.*

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Вигоди високі, оскільки прийняття нового регуляторного акта надасть можливість виконати норми чинного законодавства з питань державної митної справи та забезпечить</p>	<p>Додаткові витрати відсутні. Економія держави відбуватиметься за рахунок скорочення матеріальних витрат на друк та оформлення індивідуальних ліцензії на вивезення фізичною особою за межі України</p>

	сталий процес проведення державних видів контролю на кордоні, а також удосконалив заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	банківських металів і становитиме 17 600 грн/рік.
Альтернатива 2	Залишаючи діюче регулювання без змін, вигоди відсутні.	Високі. Витрати залишаться на рівні близько 17 600 гривень на рік.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Реалізація норм проекту постанови дозволить відмовитись від необхідності отримання громадянами індивідуальної ліцензії на вивезення фізичною особою за межі України банківських металів.	Додаткові витрати відсутні. Економія громадян відбуватиметься за рахунок відсутності необхідності оформлення індивідуальних ліцензій на вивезення фізичною особою за межі України банківських металів. Реалізація норм проекту здійснюватиметься в межах асигнувань, передбачених в бюджеті, а також, у разі залучення, інших джерел, не заборонених законодавством.
Альтернатива 2	Залишаючи діюче регулювання без змін, вигоди відсутні.	Високі. Витрати часу громадян для необхідності отримання індивідуальних ліцензій на вивезення фізичною особою за межі України банківських металів.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів платників податків*

(* питому вагу суб'єктів малого підприємництва вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх платників податків незалежно від рівня доходу.)

За даними ДФС, станом на 2017 рік зареєстровано 100 328 суб'єктів господарювання, що мають право здійснювати зовнішньоекономічну діяльність. З них фактично здійснювали зовнішньоекономічну діяльність у 2017 році 82 912 суб'єктів господарювання.

Питому вагу суб'єктів малого підприємництва вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання (зовнішньоекономічної діяльності) незалежно від рівня доходу.

При цьому, за інформацією компаній-членів Європейської Бізнес Асоціації, отриманою у робочому порядку, огляд безпосередньо в пункті пропуску можливий за попередньою заявою та оплатою, що призводить до необхідності знаходження та залучення для проведення відповідних видів державного контролю на кордоні окремої особи (інспектора). Відповідно час

очікування на приватному терміналі в зоні діяльності митниці призначення в середньому може займати до 5 годин.

Вартість послуг вантажного терміналу в середньому становить 600 грн за один вантажний автомобіль. Якщо в розрахунок брати морські контейнери, то вартість вантажних робіт в портах Одеси становить більш ніж 14000 грн за контейнер з поданням додаткової митної декларації (1–3 доби).

Таким чином, часткова передача функцій Держпродспоживслужби щодо здійснення фізичного огляду товарів, ввезення/вивезення яких здійснюється із застосуванням дерев'яної тари та упаковки при фітосанітарному контролі органам доходів і зборів, для середнього імпортера (30 транспортних засобів/контейнерів на місяць) призведе до економії логістичних витрат від 44 766 000 до 1 044 540 000 грн та прискорення товарообігу вдвічі.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Реалізація норм проекту постанови дасть змогу зменшити грошові та часові витрати підприємств, пов'язані з проведенням фітосанітарного контролю товарів (витрати на послуги вантажних терміналів, простій транспортних засобів тощо);	Відсутні. Відбудеться економія грошових витрат підприємств на рівні близько від 44 766 000 до 1 044 540 000 грн та прискорення товарообігу вдвічі.
Альтернатива 2	Залишаючи діюче регулювання без змін, вигоди відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною.	Витрати високі. При цьому не буде зменшено грошових витрат підприємств, пов'язаних з проведенням фітосанітарного контролю товарів (витрати на послуги вантажних терміналів, простій транспортних засобів тощо), які залишаться на рівні на рівні близько від 89 532 000 до 2 089 080 000 гривень.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою.
Альтернатива 2	1	Не дозволяє досягнути поставлених цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	<p>Прийняття проекту постанови забезпечить узгодження інтересів бізнесу та держави; чітке визначення процедури здійснення державних видів контролю; скорочення переліку документів/відомостей, необхідних для здійснення органами доходів і зборів попереднього документального контролю харчових продуктів під час їх ввезення на митну територію України; високі вигоди для платників податків через скорочення часу, який витрачається на адміністративні процедури.</p> <p>Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним, оскільки це забезпечить сталий процес проведення державних видів контролю на кордоні, а також удосконалить заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p>	<p>Відсутні.</p> <p>Відбудеться економія грошових витрати підприємств на рівні близько від 44 766 000 до 1 044 540 000 грн та прискорення товарообігу вдвічі.</p> <p>Реалізація норм проекту здійснюватиметься в межах асигнувань, передбачених в бюджеті, а також у разі залучення інших джерел, не заборонених законодавством.</p>	<p>Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання з мінімальними витратами.</p>
Альтернатива 2	<p>Залишаючи діюче регулювання без змін, вигоди відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною.</p>	<p>Витрати високі.</p> <p>При цьому не буде зменшено грошових витрат підприємств, пов'язаних з проведенням фітосанітарного контролю товарів (витрати на послуги вантажних</p>	<p>Є найгіршою, оскільки на відміну від альтернативи 1 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного</p>

		терміналів, простій транспортних засобів тощо), які залишаються на рівні близько від 89 532 000 до 2 089 080 000 гривень.	регулювання.
--	--	---	--------------

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Підготовленим проектом регуляторного акта передбачається врегулювати питання щодо:

- обов'язкової сертифікації під час переміщення товарів через митний кордон України;

- створення правового підґрунтя для можливості здійснення Держпродспоживслужбою контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, і, як наслідок, виключити ризик зупинки зовнішньоекономічної діяльності підприємств, пов'язаної з ввезенням/вивезенням зазначених підконтрольних товарів;

- розвантаження фітосанітарних інспекторів, штатна чисельність яких на цей момент не дозволяє ефективно здійснювати стовідсотковий контроль підконтрольних товарів;

- прискорення товарообігу за рахунок часткової передачі функцій Держпродспоживслужби щодо здійснення фізичного огляду при фітосанітарному контролі органам доходів і зборів та надання контролюючим органам можливості перегляду електронних повідомлень з відомостями про товари та здійснення заходів державного контролю до прибуття товарів на митну територію України;

- удосконалення процедури здійснення державного контролю у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та у сфері ветеринарної медицини шляхом створення електронних ветеринарних документів на ввезення та/або загальних документів на ввезення;

- скорочення переліку документів/відомостей, необхідних для здійснення органами доходів і зборів попереднього документального контролю харчових продуктів під час їх ввезення на митну територію України тощо.

Крім цього, проектом постанови передбачається визнати такими, що втратили чинність:

1. Постанову Кабінету Міністрів України від 14 травня 2008 р. № 446 «Про затвердження Порядку митного оформлення товарів, що ввозяться на митну територію України та підлягають обов'язковій сертифікації в Україні, і визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (Офіційний вісник України, 2008 р., № 35, с. 1171).

2. Постанову Кабінету Міністрів України від 21 травня 2009 р. № 492 «Про внесення змін до Порядку митного оформлення товарів, що ввозяться на митну територію України та підлягають обов'язковій сертифікації в Україні» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 38, с. 1280).

3. Постанову Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2009 р. № 815 «Про внесення змін до Порядку митного оформлення товарів, що ввозяться на митну територію України та підлягають обов'язковій сертифікації в Україні» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 59, с. 2077).

4. Пункт 18 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2011 р. № 853 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної ветеринарної та фітосанітарної служби» (Офіційний вісник України, 2011 р., № 61, с. 2439).

5. Постанову Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2015 р. № 235 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 травня 2008 р. № 446» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 35, с. 1039).

6. Постанову Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 383 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 травня 2008 р. № 446» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 52, с. 1828).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи виконавчої влади, суб'єкти господарювання та громадяни не нестимуть додаткових витрат.

Водночас відбудеться економія коштів суб'єктів господарювання та держави згідно з розрахунками наведеними у таблиці 1.

Таблиця 1*

Процедура регулювання	Планові грошові витрати на процедуру		Вартість однієї послуги вантажного терміналу/ Вартість робочої години праці посадової особи органу державної влади відповідної категорії	Кількість випадків протягом місяця/року	Оцінка кількості платників податків, що підпадають під дію процедури регулювання (протягом 2017 року)	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень	
	Чинне законодавство	Проект постанови				Чинне законодавство	Проект постанови
Здійснення фізичного огляду товарів, ввезення/вивезення яких	Послуга приватного терміналу: 600 грн-для авто-тран-	Відсутність необхідності залучення посадової особи державного	600 грн – для автотранспортного засобу; 14 000 – для контейнера.	Для одного середнього імпортера (30 транспортних засобів/контейнерів на місяць) або 360	829 суб'єктів господарювання.	600 грн*15 транспортних засобів*12 місяців=108 000 грн/рік. Відповідно	Зменшить витрати суб'єктів господарювання вдвічі. Відповідно витрати скоротяться і становитимуть

здійснюється із застосуванням дерев'яної тари та упаковки при фітосанітарному контролі на території платного терміналу із залученням посадової особи державного органу.	спортного засобу; 14 000 для контейнера.	органу, скорочення часу, необхідного для перебування транспортного засобу/контейнера на території платного терміналу вдвічі.		транспортних засобів/контейнерів на рік.		для 829 суб'єктів господарювання витрати становитимуть: 108 000*829=89 532 000 грн/рік. У разі здійснення вантажних робіт з морськими контейнерами: 14 000 грн*15 контейнерів*12 місяців= 2 520 000 грн/рік. Відповідно для 829 суб'єктів господарювання витрати становитимуть: 2 520 000*829=2 089 080 000 грн/рік.	44 766 000 грн/1 044 540 000 відповідно.
Виготовлення індивідуальної ліцензії на вивезення фізичною особою за межі України банківських металів.	1 (1 день= 8 роб. год) При 40-годинному робочому тижні/163, 5 год/місяць середній час у 2018 році.	0	22 гривні вартість робочої години праці посадової особи органу державної влади (згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 24 від 25.01.2018 посадовий оклад головного спеціаліста державного органу становить 3600 гривень/місяць).	100 випадків видачі індивідуальних ліцензій/рік	100 випадків	176 грн/1 ліцензія; 176 грн*100 шт= 17 600 грн	0 грн

* для примірних розрахунків було обрано дані, надані компаніями-членами Європейської Бізнес Асоціації. Якщо в 2017 році 82 912 суб'єктів господарювання здійснювали зовнішньоекономічну діяльність, а послугами приватних терміналів у морських портах, для прикладу, скористались 1% підприємств, то для розрахунку отримаємо цифру у 829 суб'єктів господарювання на рік.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії є необмеженим, оскільки нормативно-правові акти, на виконання положень яких розроблено проект постанови, мають необмежений термін дії.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Додаткових надходжень до держбюджету та місцевих бюджетів не передбачається, оскільки норми регуляторного акта не запроваджують нових податків і зборів (обов'язкових платежів).

2. Дія акта поширюється на суб'єктів господарювання, що провадять зовнішньоекономічну діяльність та громадян.

3. Не передбачається додаткових витрат коштів та часу платників податків.

4. Рівень поінформованості платників податків оцінюється як середній. Проект акта розміщено на відомчому веб-сайті Мінфіну в мережі Інтернет для отримання пропозицій та зауважень громадськості.

Після прийняття акт буде оприлюднений у засобах масової інформації.

5. Зменшення затрат часу посадових осіб органів доходів і зборів, інших контролюючих органів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності при здійсненні контролю та митного оформлення товарів, які переміщуються у дерев'яному чи паперовому пакувальному матеріалі та на дерев'яних палетах.

7. Рівень задоволеності платників податків взаємодією з органами доходів і зборів та іншими контролюючими органами, який визначається через незалежні статистичні опитування.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюється шляхом обробки та аналізу інформації, отриманої від митниць ДФС.

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватись через рік після набрання чинності цим актом шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження результативності акта буде здійснюватись через два роки з дня набрання ним чинності.

Виконавець із заходів відстеження – Міністерство фінансів України.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.